

Svar på skriftligt spørgsmål om Finlands penningspelssystem och förebyggande av spelrelaterade problem

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 274/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Elina Lepomäki /saml m.fl.:

I vilken tidtabell ämnar regeringen ingripa i de interna intressekonflikterna gällande penningspelssystem och i den bristfälliga tillsynen,

ämnar regeringen överföra Veikkaus avkastning direkt till statens budget så som konkurrens och konsumentmyndigheten föreslår,

hur ämnar regeringen hjälpa problemspelare, förhindra marginalisering och ingripa i de olägenheter som penningspel orsakar och

ämnar regeringen genomföra en oberoende utredning om övergången till ett licensbaserat penningspelssystem?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Målet för vår penningspelpolitik är att förebygga och minska skadeverkningarna till följd av penningspelande. I enlighet med detta mål regleras, övervakas och styrs penningspelverksamheten. Uppföljningen av skadeverkningarna till följd av penningspelande och forskningen har en central betydelse i regleringen av kunskapsbaserad penningspelverksamhet.

Föreskrifter om uppgifter som olika ministerier och myndigheter har och som väsentligt anknyter till penningspelssystemet ingår i lotterilagen (1047/2001). Inrikesministeriet är i en central position eftersom det ansvarar för beredningen av riktlinjerna för penningspelpolitiken, beredningen av författningar i anslutning till verkställandet och regleringen av verkställande av penningspel i enlighet med bemyndigandet att utfärda förordning som ges ministeriet i lagen. Tillsynen av penningspel och marknadsföring hör till Polisstyrelsen inom inrikesministeriets förvaltningsområde. Polisstyrelsen övervakar att penningspel anordnas i enlighet med lagen och den har i lag föreskrivna befogenheter att ingripa i lagstridig verksamhet och att förhindra den.

Utanför de egentliga reglerings- och tillsynsbefogenheterna hör centralt till det finländska penningspelssystemets helhet även andra ministerier och myndigheter med uppgifter som skiljer sig från varandra. Statsrådets kansli ansvarar för ägarstyrningen av Veikkaus Ab. I anslutning till

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 274/2019 rd

social- och hälsovårdsministeriet finns en självständig grupp för bedömning av sociala, ekonomiska och hälsorelaterade skaderisker och skadeverkningar av anordnande av penningspel som består av experter på skadeverkningarna till följd av penningspelande. I arbetet ingår som en del uppföljning av och forskning kring skadeverkningar som beror på penningspel och utvecklandet av förebyggande åtgärder och behandling i anslutning till dessa skadeverkningar som social- och hälsovårdsministeriet enligt lotterilagen ansvarar för.

I det finska penningspelsystemet behandlas ärenden som gäller fördelningen av avkastningen särskilt från den egentliga penningspelverksamheten så att jord- och skogsbruksministeriet, undervisnings- och kulturministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för sin egen sektors del för beviljande av bidrag och statsandelar som delas ut ur Veikkaus Ab:s avkastning.

Vid inrikesministeriet finns en delegation för penningspelsärenden som är tillsatt av statsrådet och som har som uppgift att följa uppnåendet av och utvecklingsbehoven för de penningspelspolitiska målsättningarna. Delegationen är särskilt en informationskanal för olika aktörer i anslutning till vårt penningspelsystem. Den kan till exempel ta initiativ men har varken besluts- eller tillsynsbefogenheter i anslutning till våra penningspelsystem.

I enlighet med regeringsprogrammet kommer regeringen att i början av regeringsperioden genomföra en revidering av lotterilagen i syfte att trygga målen för penningspelspolitiken. Regeringen har som mål att se till ensamrättssystemets verksamhetsförutsättningar och förmåga att effektivt bekämpa och minska skadeverkningar av spel. Regeringen bedömer för tillfället på vilket sätt lotterilagstiftningen kan utvecklas för att effektivisera förebyggandet av skadeverkningarna till följd av penningspelande. Samtidigt kan man bedöma om och hur det vore möjligt att ändra lotterilagen i syfte att ytterligare förstärka tillsynen av penningspelverksamheten.

Regeringsprogrammet innehåller också en notering om ett penningspelspolitiskt program för förebyggande av skadeverkningarna till följd av penningspelande. Social- och hälsovårdsministeriet som det ministerium som ansvarar för förebyggande av skadeverkningar bär huvudansvaret för utarbetandet av programmet. Syftet med det nationella penningspelspolitiska programmet är att så effektivt som möjligt förebygga skadeverkningarna till följd av penningspelande och erbjuda de vård- och stödtjänster som behövs vid program med spelande. Genom arbetet förstärks den rättsliga grunden av den finska penningspelspolitiken som stöder sig på förebyggande och minskning av skadeverkningarna av det finska penningspelandet och sålunda förstärks ensamrättssystemets verksamhetsförutsättningar. Syftet är att flytta tyngdpunkten på förebyggande av skadeverkningarna men det behövs också åtgärder som tryggar tillräckliga korrigerande tjänster.

Enligt med vad som konstateras utvecklar social- och hälsovårdsministeriet förebyggandet och behandlingen av skadeverkningar till följd av penningspelande. Social- och hälsoministeriet stärker den här verksamheten och inriktar mer resurser på den under följande fyraårsperiod. Huvudpunkten i fråga om förebyggande och korrigerande arbete ligger på åtgärder som inriktas på riskgrupperna och tidig identifiering samt på tillgången till stöd och vård och inverkan på kvali-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 274/2019 rd

tet. Förebyggandet av skadeverkningarna förstärks som en del av det förebyggande missbrukarproblemet och tjänsten integreras i social och hälsostrukturerna.

Penningspelreformen bedöms i ett flertal undersökningar som Institutet för hälsa och välfärd och Helsingfors universitet har genomfört och som en del forskningen som finansieras av Alkoholforskningsstiftelsen. Bedömningen av penningspelssystemet och dess anordnade och stödet för en effektivisering av förebyggandet och minskningen av skadeverkningar till följd av penningspelande är den ena av de två tyngdpunktsområdena som styr uppföljningen och forskningen.

Uppföljningen, bedömningen och forskningen som gäller penningspelreformen och som trädde i kraft 2017 utnyttjas som en del av lotterilagsreformen. Hittills har uppföljningen visat att det är nödvändigt att fortsätta reformen av lagstiftningen. Å andra bedömer regeringen att man med åtgärderna för kontroll av spelande som stadgas under bolagets första verksamhetsår kan förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel. Att bekämpa skadeverkningar av penningspel är en omfattande helhet som det ingår många slag av kompletterande åtgärder i. För förebyggande av skadeverkningar som en del av anordnande av penningspel hör åtgärder som påverkar både efterfrågan och utbudet.

Vid sidan om ministeriernas och myndigheternas åtgärder förebyggs och minskas skadeverkningarna av penningspel som en del av Veikkaus Ab:s åtgärder. Bolaget har som uppgift att anordna penningspelen så att det förebygger och minskar skadeverkningar så effektivt som möjligt. Veikkaus Ab meddelade senast 31.10.2019 om ansvarsåtgärder med vilka bolaget ämnar effektivisera de uppgifter som det i lagen föreskrivs att ska höra till Veikkaus Ab när det gäller att förebygga och minska skadeverkningar av penningspel. Även effekten av dessa åtgärder följs upp och bedöms.

Regeringsprogrammet har som mål att effektivt bekämpa skadeverkningar till följd av penningspel i ensamrättsystemet. Det råder för tillfället inte avsikt att låta genomföra separata utredningar om en övergång till ett licensbaserat penningspelssystem eller att ändra lotterilagen så att avkastningen av penningspelsverksamhet överförs till statens budget utan i lagen föreskrivna allmännyttiga användningsändamål.

Helsingfors 19.11.2019

Inrikesminister Maria Ohisalo